

Załącznik
do Uchwały Nr XVIII/...../2026
Rady Miejskiej Rydzyny
z dnia 24 marca 2026r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
DLA GMINY RYDZYNA NA LATA 2026-2029**

Rydzyzna, luty 2026

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie
2. Diagnoza sytuacji lokalnej w zakresie problemów związanych z używaniem alkoholu i narkotyków przez mieszkańców Gminy_Rydzyna
3. Analiza badanych problemów oraz cele możliwe do osiągnięcia w ramach realizacji zadań Programu
4. Zasoby Gminy w rozwiązywaniu problemów uzależnień
5. Harmonogram realizacji zadań
6. Koordynowanie zadań Programu
7. Finansowanie zadań Programu
8. Ewaluacja realizacji zadań.
9. Materiały źródłowe

1. WPROWADZENIE

Podstawy prawne działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień w Polsce określają: ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 poz. 2151 ze zm.), ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r., poz. 1939 ze zm.), Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2026 (Dz. U. z 2021 r. poz. 642 ze zm.)

Ustawy i rozporządzenie przywołane wyżej określają kierunki polityki państwa wobec alkoholu, narkotyków oraz uzależnień behawioralnych i regulują zagadnienia dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z tymi substancjami oraz uzależnieniami behawioralnymi i wskazują zadania i podmioty odpowiedzialne za ich realizację, a także określają źródła finansowania tych zadań przez samorządy gminne. Zadania na rzecz ograniczania stosowania substancji psychoaktywnych, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych (tzw. "dopalaczy") oraz ograniczania zachowań związanych z uzależnieniem behawioralnych zawierają ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii oraz Narodowy Program Zdrowia w celu operacyjnym 2: „Profilaktyka uzależnień” - Zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom.

Zarówno ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi jak i Narodowy Program Zdrowia wymieniają ograniczanie dostępności alkoholu jako strategiczne zadanie samorządów gminnych w zakresie przeciwdziałania problemom alkoholowym. Wysoka ranga, jaką ustawodawcy nadali tym formom oddziaływań, wynika z faktu, iż ograniczanie dostępności alkoholu jest jedną z najskuteczniejszych metod zmniejszających zarówno poziom spożycia alkoholu, jak i problemów społecznych z tym związanych.

Światowa Organizacja Zdrowia w raporcie dotyczącym państw Unii Europejskiej przedstawia swoje rekomendacje do sposobów niwelowania problemów alkoholowych. Wynika z nich, że „Dostępność alkoholu ma wpływ na wielkość konsumpcji, a ta z kolei ma wpływ na rozpowszechnienie problemów. Wzrost liczby punktów sprzedaży, przedłużenie godzin otwarcia, samoobsługa prowadzą do wzrostu konsumpcji, natomiast ograniczenie dostępności – do jej spadku”¹ W uzasadnieniu podaje między innymi, że istotne w tych działaniach są również: kontrola sprzedaży i podawania napojów alkoholowych przez przedsiębiorców nimi handlujących, zwłaszcza w trosce o dzieci i młodzież. W Polsce za realizację polityki ograniczającej dostępność alkoholu odpowiedzialny jest samorząd gminny. Reglamentację alkoholu rozpoczyna rada gminy poprzez podjęcie uchwał określających liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i ograniczenia godzin nocnej ich sprzedaży na wynos.

Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii sporządzany na okres nie dłuższy niż 4 lata, jest elementem Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Rydzyna na lata 2021–2028². Jest odpowiedzią na występujące w społeczności lokalnej problemy związane

¹ J. Moskalewicz, J. Sierosławski, K. Dąbrowska, *Dostępność fizyczna alkoholu a szkody zdrowotne*, „Alkoholizm i Narkomania”, tom 18, nr 4/2005.

² *Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Rydzyna na lata 2021–2028*.

z piciem alkoholu i używaniem substancji psychoaktywnych oraz uzależnieniami behawioralnymi. Gminny program oparty jest na analizie problemów, wynikających z diagnozy i potrzeb związanych z ich niwelowaniem oraz uwzględnia zasoby i środki, którymi Gmina dysponuje. Z art. 12. 7. ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wynika, że maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, usytuowanie miejsc sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych uwzględniają postanowienia gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

Akty prawne regulujące kwestie konstruowania, finansowania i realizacji działań z przedmiotowego zakresu:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 ze zm.);
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 ze zm.);
3. Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2026 r. poz. 149.);
4. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673);
5. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2025 r. poz. 1338 ze zm.);
6. Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2026 r. poz. 156);
7. Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2025 r., poz. 1718);
8. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483 ze zm.);
9. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 ze zm.);
10. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1461 ze zm.);
11. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 ze zm.);
12. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2024 r. poz. 917);
13. Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2025 r. poz. 1480 ze zm.);
14. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 – 2026 (Dz. U. z 2021 r. poz. 642 ze zm.).

2. DIAGNOZA W ZAKRESIE PROBLEMÓW ZWIĄZANYCH Z UŻYWANIEM ALKOHOLU I NARKOTYKÓW PRZEZ MIESZKAŃCÓW GMINY.

Dane do diagnozy pozyskane od podmiotów Gminy w zakresie problemów związanych z używaniem alkoholu, narkotyków, uzależnieniami behawioralnymi oraz przemocą w rodzinie.

W celu zdiagnozowania dostępności napojów alkoholowych na rynku lokalnym, przyjęto następujące wskaźniki wyznaczające dostępność alkoholu: liczbę uchwalonych zezwoleń na sprzedaż alkoholu oraz liczbę zezwoleń pozostających poza obiegiem prawnym (niewykorzystanych, wolnych); kwotę pozyskanych środków z tytułu udzielania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz kwotę, która przypada rocznie na zakup alkoholu przez każdego mieszkańca Gminy; liczbę punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz liczbę

mieszkańców przypadających na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych. Dla lepszego zobrazowania dynamiki problemów do opracowania przyjęto lata, tj. 2022-2024 i przedstawiono w poniższych tabelach.

Uchwały i zarządzenia dotyczące lokalnej polityki wobec alkoholu

Rada Miejska Rydzyny w dniu 19 czerwca 2018 r. podjęła uchwałę Nr XLIII/336/2018 w sprawie: ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz określenia zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Miasta i Gminy Rydzyna. Na terenie Miasta i Gminy Rydzyna ustalono maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych: zawierających do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwa do spożycia poza miejscem sprzedaży w ilości 30, w miejscu sprzedaży w ilości 15, zawierających od 4,5% do 18% zawartości alkoholu z wyjątkiem piwa do spożycia poza miejscem sprzedaży w ilości 30, w miejscu sprzedaży w ilości 15 oraz powyżej 18% zawartości alkoholu do spożycia poza miejscem sprzedaży w ilości 30, w miejscu sprzedaży w ilości 15.

Tab.1.Liczba uchwalonych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wg podziału

Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych określona przez na podstawie uchwały nr XLIII/336/2018 Rady Miejskiej Rydzyny z dnia 19 czerwca 2018 r.								
1) poza miejsce sprzedaży				2) w miejscu sprzedaży				ogółem
według zawartości alkoholu				według zawartości alkoholu				
do 4,5% (oraz piwa)	od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	powyżej 18%	razem	do 4,5% (oraz piwa)	od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	powyżej 18%	razem	
30	30	30	90	15	15	15	45	135

Tab. 2. Liczba uchwalonych zezwoleń i zezwolenia wydane przedsiębiorcom w latach 2022-2024.

Zezwolenia	2022	2023	2024
Limit zezwoleń zgodnie z uchwałą	135	135	135
Liczba zezwoleń wydanych (udzielonych) przedsiębiorcom	66	69	56
Liczba zezwoleń „niewykorzystanych”	69	66	79

Rynek napojów alkoholowych w Gminie

Tab. 3. Wartość alkoholu sprzedanego w placówkach na terenie gminy na podstawie oświadczeń złożonych przez przedsiębiorców.

Sprzedaż alkoholu w placówkach	2022	2023	2024
Wartość sprzedanego alkoholu w placówkach handlujących alkoholem w mieście w złotych	8.552.526	9.237.683	9.657.744
Liczba mieszkańców ogółem w poszczególnych latach	10.287	10.414	10.483
Kwota, którą rocznie przeznaczają na zakup alkoholu każdy mieszkaniec w złotych	831	887	921

Wartość sprzedanego alkoholu w placówkach handlujących alkoholem w Gminie systematycznie wzrasta. W 2024 roku wyniosła **9.657.744 zł**, jest to **o 1.105.218 zł więcej** niż 2022 roku. To znaczny wzrost kwoty, świadczący o dużej dostępności alkoholu w Gminie. Kolejnym, czułym wskaźnikiem dużej dostępności alkoholu jest wzrastająca, w przedziale lat 2022-2024 kwota, którą rocznie przeznacza na zakup alkoholu każdy (w tym dziecko) statystyczny mieszkaniec Gminy.

Tab. 4. Liczba osób przypadających na 1 punkt sprzedaży napojów alkoholowych

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
Liczba mieszkańców ogółem w poszczególnych latach	10.287	10.414	10.483
Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych	26	28	22
Liczba osób przypadających na 1 punkt sprzedaży napojów alkoholowych	396	372	477

Z powyższych danych wynika, że w 2021 roku na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych w Gminie Rydzyna przypada **477 osób**. Według Światowej Organizacji Zdrowia jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych powinien przypadać 1000-1500 osób. Wraz ze wzrostem dostępności alkoholu, wzrasta liczba szkód generowanych przez alkohol.

Rada Gminy nie przyjęła uchwały w sprawie ograniczenia w godzinach nocnych sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży. Nie przyjęła również uchwały w sprawie stałego lub czasowego zakazu sprzedaży, podawania, wnoszenia oraz spożywania napojów alkoholowych na określonym obszarze gminy.

Tab. 5. Liczba jednorazowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
Liczba jednorazowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych ogółem	14	15	14
w tej liczbie OSP	0	0	0

Placówka wsparcia dziennego dla dzieci

Na terenie Gminy Rydzyna do roku 2020 działały 3 placówki wsparcia dziennego prowadzone przez organizacje pozarządowe w formule pracy podwórkowej. Celem głównym placówek było wsparcie rodzin poprzez objęcie dziecka opieką i wychowaniem, w szczególności poprzez działania animacyjne, wychowawcze i opiekuńcze.

Profilaktyka zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży

W Gminie Rydzyna nieprzerwanie prowadzone są działania zmierzające do poszerzenia i udoskonalania oferty realizacji programów profilaktycznych z zakresu problematyki alkoholowej, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych ze szczególnym uwzględnieniem programów rekomendowanych o potwierdzonych w badaniach ewaluacyjnych wysokich standardach wdrożenia lub skuteczności oddziaływań. Zapotrzebowanie na tego typu działania ustalane jest na podstawie prowadzonego dialogu między innymi z miejscowymi psychologami, pedagogami, dyrektorami gminnych placówek oświatowych.

Od września 2024r. realizowany jest w Gminie Rydzyna cykl warsztatów edukacyjnych „Szkola dla Rodziców” uczących budowania głębokich relacji opartych na dialogu, szacunku i zrozumieniu potrzeb dziecka, bazujących m.in. na metodach A. Faber i E. Mazlish. Warsztaty służą poprawie komunikacji, skutecznego radzenia sobie z trudnościami wychowawczymi, wymianie doświadczenia i wzmocnienia więzi rodzinnych.

Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (KRPA)

Tab. 6. Realizacja ustawowych zadań komisji rozwiązywania problemów alkoholowych

Zadania Komisji	2022	2023	2024
1. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu wobec osób uzależnionych od alkoholu, w tym:	24	21	16
- liczba osób, z którymi prowadzili rozmowy członkowie KRPA	13	11	13
- liczba osób, które zostały skierowane na badanie przez biegłych,	7	5	0
- liczba wniosków skierowanych do sądu.	4	5	3
2. Realizowanie działań kontrolnych w stosunku do podmiotów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych, w tym	3	2	2
- liczba przeprowadzonych kontroli.	3	2	2
3. Opiniowanie wniosków przedsiębiorców ubiegających się o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, w tym:	6	7	2
- liczba zaopiniowanych wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	6	7	2

Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rydzynie działa w oparciu o przepisy ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Celem działań Komisji jest współuczestnictwo w regulacji dostępności alkoholu na terenie Gminy Rydzyna, zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej osobom uzależnionym, podejmowanie działań w związku z podejrzeniem zaistnienia przemocy domowej oraz zwiększanie zdolności osób do radzenia sobie z istniejącymi problemami alkoholowymi. Podstawą działalności Komisji jest uchwalany przez Radę Miejską Rydzyny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Komisja zbiera się na posiedzeniach, związanych z rozpatrywaniem spraw dotyczących realizacji Programu, w tym opiniowaniem postanowień dotyczących wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz innych wniosków wpływających do Komisji. W roku 2022 r. odbyło się 12 posiedzeń Komisji, w roku 2023 - 13, a w roku 2024 - 12. Członkowie Komisji uczestniczyli w szkoleniach podnoszących wiedzę i kompetencje z zakresu zadań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Punkt konsultacyjny ds. uzależnień i przemocy w rodzinie

Tab. 7. Zadania realizowane przez Punkt Konsultacyjno-informacyjny ds. uzależnień i przemocy w rodzinie.

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
Liczba porad udzielonych: - osobom z problemem alkoholowym:	115	141	120
- dorosłym członkom rodziny osoby z problemem alkoholowym (w tym współuzależnionym i DDA)	46	44	41
Liczba porad udzielonych: - osobom i rodzinom w kryzysie	180	181	325

Na terenie gminy Rydzyna działa Punkt Konsultacyjny ds. Uzależnień. W ramach działalności Punktu odbywały się dyżury specjalistów. Co tydzień, w wymiarze 3 godzin dyżurował specjalista ds. uzależnień, który oferował pomoc w zakresie poradnictwa i konsultacji indywidualnych dla osób uzależnionych od alkoholu i dla osób współuzależnionych (osoby bliskie, rodzina) oraz dla ofiar przemocy w rodzinie, motywowanie do podjęcia terapii, monitorowanie realizacji dalszego programu zdrowienia osób, które korzystały z niestacjonarnych form leczenia, monitorowanie wykonywania zaleceń ośrodków leczenia uzależnień dla osób, które ukończyły terapię stacjonarną, motywowanie do uczestnictwa w mityngach Anonimowych Alkoholików i terapii pogłębionej, przekazywanie informacji o miejscach pomocy oraz kompetencjach służb i instytucji z terenu gminy i województwa, zajmujących się systemową pomocą dla rodziny.

W roku 2022 w ramach 150 godzin dyżurów udzielono 161 porad indywidualnych, w tym 115 porad osobom z problemem alkoholowym i 46 porad dla członków rodzin. W roku 2023 w ramach 153 godzin dyżurów udzielono 185 porad indywidualnych, w tym 141 porad osobom z problemem alkoholowym i 44 porady dla członków rodzin. W roku 2024 w ramach 153 godzin dyżurów udzielono 161 porad indywidualnych, w tym 120 porad osobom z problemem alkoholowym i 41 porad dla członków rodzin.

W Punkcie Konsultacyjnym bezpłatnej pomocy udzielał kurator specjalista, w szczególności w zakresie poradnictwa i konsultacji indywidualnych na temat zjawiska przemocy, praw i ochrony osób zagrożonych przemocą w rodzinie, możliwości i form udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, poradnictwa rodzinnego i konsultacji indywidualnych dla osób i rodzin w kryzysie, w tym dotyczących postępowania przed sądem z zakresu ustalenia alimentów, ojcostwa, władzy rodzicielskiej i opieki nad dzieckiem. Dyżury odbywały się raz w tygodniu. W roku 2022 w ramach 96 godzin dyżurów przeprowadzono 157 konsultacji indywidualnych oraz 40 konsultacji telefonicznych, roku 2023 w ramach 140 godzin przeprowadzono 151 konsultacji indywidualnych oraz 38 konsultacji telefonicznych, natomiast w 2024 w ramach 159 godzin dyżurów przeprowadzono 159 konsultacji indywidualnych oraz 35 konsultacji telefonicznych.

W ramach prowadzonego Punktu Konsultacyjnego oferowane było bezpłatne wsparcie psychologa, w szczególności w zakresie: pomocy psychologicznej osobom w kryzysie, sytuacjach trudnych, poradnictwa w zakresie kompetencji wychowawczych dla rodziców i opiekunów, poradnictwa rodzinnego, wsparcia psychologicznego dla osób chcących poradzić sobie z problemem uzależnienia, wsparcia psychologicznego dla partnerów oraz dorosłych dzieci osób uzależnionych, wsparcia psychologicznego dla osób doświadczających przemocy fizycznej lub psychicznej, pomocy osobom ze zdiagnozowanymi zaburzeniami depresyjnymi lub adaptacyjnymi (np. po stracie osoby bliskiej, mierzącym się z chorobą nowotworową. Konsultacje psychologiczne odbywały się dwa razy w tygodniu, od roku 2024 w wymiarze łącznie 9,5 godziny tygodniowo. W okresie sprawozdawczym zrealizowano 344,5 godzin dyżurów konsultacyjnych. W roku 2022 w ramach 153 godzin dyżurów udzielono 180 porad psychologicznych, w roku 2023 w ramach 155,5 godzin dyżurów udzielono 181 porad psychologicznych, natomiast w roku 2024 w ramach 344,5 godzin dyżurów udzielono 325 porad psychologicznych. Większość konsultowanych osób objęta była oddziaływaniami z kilku obszarów dysfunkcji. Poradnictwo dotyczyło diagnozy, oceny trudności przystosowawczych oraz finalnie udzielenia wsparcia oraz mikroedukacji w obszarze, którego dotyczył problem.

Placówki leczenia odwykowego, z których korzystają mieszkańcy

Na terenie Gminy Rydzyna nie funkcjonują placówki leczenia odwykowego. Mieszkańcy Gminy w zakresie leczenia uzależnień w trybie ambulatoryjnym mają możliwość korzystania z poradni i przychodni leczenia uzależnienia i współuzależnienia znajdujących się na terenie miasta Leszna. W zakresie leczenia uzależnień w trybie stacjonarnym, osoby potrzebujące mają możliwość skorzystania z usług podmiotów leczniczych wykonujących działalność leczniczą w rodzaju świadczenia stacjonarnego i całodobowego przede wszystkim na terenie Wielkopolski, a najczęściej wybieranymi placówkami są te, które znajdują się w Kościanie, Gnieźnie, Charcicach. Dodatkowo osoby wymagające wsparcia mają możliwość uczestniczenia w spotkaniach grup

samopomocowych, w szczególności wspólnot Anonimowych Alkoholików, głównie w mieście Lesznie oraz Poniecu.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Tab. 8. Zadania realizowane przez MGOPS

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
Liczba rodzin korzystających z pomocy materialnej Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej	81	80	87
Liczbę rodzin korzystających z pomocy materialnej Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, objętych tą pomocą z powodu uzależnienia lub nadużywania alkoholu przez co najmniej jednego z członków rodziny	6	10	9
Wielkość środków finansowych przeznaczonych przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej na pomoc rodzinom z problemem alkoholowym w złotych	10.428	22.599	23.088
Liczba rodzin z problemem narkotykowym	1	1	1
Liczba rodzin z problemem przemocy w rodzinie	0	0	0

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rydzynie wspierał osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb, umożliwiał im przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych przy wykorzystaniu uprawnień, zasobów i możliwości tych osób, wsparcie osób i rodzin w rozwiązywaniu problemów społecznych. Udzielanie pomocy odbywało się w szczególności w oparciu o ustalanie prawa do świadczeń pieniężnych oraz niepieniężnych. Najważniejszym zadaniem w pomocy środowiskowej była praca socjalna, która skupiała się na rozwiązywaniu problemów osób i rodzin poprzez motywowanie do samodzielnego działania i asystowania w rozwiązywaniu problemów, w tym problemów związanych z uzależnieniami. Pracownicy socjalni na bieżąco prowadzili rozeznanie w środowisku, dokonywali systemowej diagnozy rodziny, badając jej możliwości samodzielnego przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych.

W celu skutecznego wspierania osób, które mimo osobistego zaangażowania nie są w stanie samodzielnie rozwiązywać swoich problemów, MGOPS stosuje metody pracy interdyscyplinarnej. Prowadzona jest stała współpraca ze specjalistami, w szczególności z placówkami oświatowymi, policją, kuratorami, w zakresie diagnozowania sytuacji i rozeznania potrzeb rodziny, planowania i realizacji pracy z rodziną oraz monitorowania wspólnych klientów. Odbywa się to poprzez spotkania, wymianę informacji, opracowywanie procedur, udział w szkoleniach, ale przede wszystkim w ramach pracy Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej.

Zespół Interdyscyplinarny ds. przemocy domowej i grup diagnostyczno-pomocowych

Tab. 9. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przemocy domowej i grup diagnostyczno-pomocowych

Zakres danych	2022 r.	2023 r.	2024 r.
liczba członków Zespołu Interdyscyplinarnego	13	8	8
liczba spotkań ZI w ciągu roku	4	4	8
Liczba działających w ciągu roku grup diagnostyczno-pomocowych	24	17	21
w tym z powołanym do składu członkiem KRPA	24	13	3

liczba spotkań grup diagnostyczno-pomocowych	112	96	119
liczba złożonych do ZI „Niebieskich Kart”	18	12	18
w tym sporządzonych przez Policję	16	9	12
w tym sporządzonych przez członków KRPA	0	0	0
liczba zamkniętych „Niebieskich Kart”	20	14	12
liczba spraw toczących się w ZI z lat wcześniejszych	6	5	3

W Gminie Rydzyna działa Zespół Interdyscyplinarny (ZI) składający się ze specjalistów z różnych dziedzin, zajmujący się rozwiązaniem konkretnego problemu przy wykorzystaniu zasobów będących w dyspozycji każdego z członków takiego Zespołu. Jego funkcjonowanie określone jest w drodze porozumień zawartych między gminą a podmiotami niosącymi pomoc osobom doznającym przemocy domowej. Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań przedstawicieli różnych instytucji oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, diagnozowanie problemu przemocy w domowej, podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą domową, inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą oraz rozpowszechnianie działań w stosunku do osób stosujących przemoc.

Celem powołania Zespołu Interdyscyplinarnego jest szybsze i skuteczniejsze podejmowanie działań zmierzających do zapewnienia bezpieczeństwa, przerwanie przemocy domowej, a także planowanie i realizacja działań pomocowych w oparciu o diagnozę potrzeb. Zespół Interdyscyplinarny powołuje grupę diagnostyczno-pomocową, do której zadań należy w szczególności realizacja procedury "Niebieskie Karty" w przypadku potwierdzenia podejrzenia wystąpienia przemocy domowej, zwłaszcza w sytuacji wystąpienia ryzyka zagrożenia życia lub zdrowia.

Ważnym aspektem w podejmowanych działaniach na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, jest dbałość o podnoszenie poziomu wiedzy i umiejętności kadr służb społecznych pracujących w obszarze pomocy dziecku i rodzinie, w szczególności pracowników socjalnych, asystentów rodzin, nauczycieli, pedagogów, a także członków KRPA oraz ZI.

Komenda/posterunek Policji

Tab. 10. Liczba wykroczeń wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
Liczba wykroczeń wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	29	21	15
Liczba zatrzymanych kierujących pojazdami pod wpływem napojów alkoholowych na terenie gminy	9	4	8
Liczba zatrzymanych do wytrzeźwienia	16	6	7

Centrum Integracji Społecznej (CIS)

Na terenie Gminy Rydzyna działa Centrum Integracji Społecznej w Kłodzie o zasięgu ponadgminnym prowadzone przez Stowarzyszenie na Rzecz Aktywności Zawodowej i Społecznej Osób Niepełnosprawnych Ziemi Leszczyńskiej „PRO – ACTIV” w Rydzynie. Celem działalności CIS jest aktywizacja osób bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo należących w szczególności do grup: osób niepełnosprawnych, uzależnionych, bezdomnych, opuszczających zakłady karne, ofiar przemocy w rodzinie. Do uczestnictwa w zajęciach Centrum kierowane były osoby zagrożone wykluczeniem społecznym z terenu gminy Rydzyna, które miały trudności ze

nalezieniem zatrudnienia na otwartym rynku pracy. Uczestnicy CIS realizowali Indywidualne Plany Zatrudnienia socjalnego.

Tab.11. Uczestnicy Centrum Integracji Społecznej z terenu Gminy Rydzyna.

Uczestnicy Centrum Integracji Społecznej	2022	2023	2024
Liczba uczestników z terenu Gminy Rydzyna ogółem, w tym:	8	11	13
osób uzależnionych od alkoholu	3	3	5
Liczba osób, która zakończyła realizację indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego ogółem, w tym:	1	2	1
osób uzależnionych od alkoholu	0	0	0

3. ANALIZA BADANYCH PROBLEMÓW ORAZ CELE MOŻLIWE DO OSIĄGNIĘCIA W RAMACH REALIZACJI ZADAŃ GMINNEGO PROGRAMU

Cele³, to przyszłe stany, które zamierzamy osiągnąć dzięki konkretnym działaniom. Winny się odnosić do kluczowych, zidentyfikowanych problemów i być definiowane w kategoriach otrzymywanych korzyści. Cele powinny być opisane zgodnie z zasadą SMART, czyli konkretnie i prosto, mierzalnie, w sposób dający ocenić je realistycznie i w powiązaniu z czasem.

Analiza danych, zebranych na potrzeby sporządzenia Gminnego Programu pozwoliła opracować wskazane w tabeli, możliwe do osiągnięcia cele.

Tab. 12. Problemy wynikające z przeprowadzonych diagnoz i opracowane cele, możliwe do osiągnięcia w ramach realizacji Gminnego Programu.

Problemy wynikające z diagnozy (analiza każdego problemu wynikającego z diagnozy)	Cele możliwe do osiągnięcia (każdy problem ma opisane cele)
Dorośli respondenci zwracają uwagę na problem picia alkoholu przez młodzież.	<u>Cel główny:</u> ograniczenie liczby pijących nieletnich <u>Cele szczegółowe:</u> - zapewnienie udziału w programach rekomendowanych - zapewnienie rodzicom pijących nieletnich udziału w programach
Dostępność alkoholu w Gminie Rydzyna jest duża.	<u>Cel główny:</u> ograniczenie dostępności alkoholu w Gminie <u>Cel szczegółowy:</u> - zapewnienie udziału w edukacji publicznej, kampaniach
Prowadzenie pojazdu pod wpływem alkoholu.	<u>Cel główny:</u> Ograniczenie przypadków prowadzenia pojazdu pod wpływem alkoholu <u>Cele szczegółowe:</u> - zapewnienie kierowcom możliwości udziału szkoleniach - zapewnienie dostępu do materiałów edukacyjnych w zakresie wpływu alkoholu na prowadzenie pojazdu

³ Nowoczesne zarządzanie projektami, redakcja Naukowa Michał Trocki. Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne. Warszawa 2012.

Rodzice podchodzą liberalnie do picia alkoholu przez ich dzieci	<u>Cel główny:</u> Ograniczenie liberalnego podejścia rodziców do picia alkoholu przez ich dzieci <u>Cel szczegółowy:</u> - zapewnienie możliwości udziału rodziców w warsztatach w zakresie utrzymania abstynencji przez ich dzieci - zapewnienie kontaktów z psychologiem
Przemoc rówieśnicza wśród uczniów.	<u>Cel główny:</u> Ograniczenie zachowań uczniów w zakresie przemocy rówieśniczej <u>Cel szczegółowy:</u> - zapewnienie możliwości udziału w programie w zakresie przemocy rówieśniczej - zapewnienie dostępu do pomocy psychologicznej
Przemoc domowa wśród osób dorosłych.	<u>Cel główny:</u> Ograniczenie przypadków przemocy domowej <u>Cele szczegółowe:</u> - zapewnienie możliwości skorzystania z pomocy psychologicznej dla osób dorosłych doznających przemocy - zapewnienie dostępu do pomocy psychologicznej dla osób stosujących przemoc
Duża łatwość zakupu alkoholu przez osoby nieletnie.	<u>Cel główny:</u> Ograniczenie możliwości zakupu alkoholu przez nieletnich <u>Cel szczegółowy:</u> - zapewnienie szkoleń sprzedawcom napojów alkoholowych na temat ustawowych zakazów sprzedaży i podawania alkoholu oraz niedozwolonej reklamy
Niewielka liczba dorosłych mieszkańców Gminy zażywa substancje psychoaktywne	<u>Cel główny:</u> Dalsze ograniczanie liczby osób dorosłych zażywających substancje psychoaktywne. <u>Cele szczegółowe:</u> - zapewnienie dostępu do materiałów edukacyjnych w zakresie konsekwencji używania substancji psychoaktywnych - zapewnienie udziału w kampaniach społecznych
Wzrastające zainteresowanie grami hazardowymi wśród mieszkańców Gminy	<u>Cel główny:</u> Ograniczanie liczby osób dorosłych zainteresowanych grami hazardowymi <u>Cele szczegółowe:</u> - zapewnienie dostępu do materiałów edukacyjnych w zakresie konsekwencji wynikających z uzależnienia od hazardu - zapewnienie kontaktu z psychologiem/psychoterapeutą uzależnień

4. ZASOBY GMINY W ROZWIĄZywANIU PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ.

Analiza SWOT

Bardzo użyteczną metodą przy określaniu priorytetów działań w pracach nad Gminnym Programem była analiza SWOT, oceniająca zarówno wewnętrzne, jak i zewnętrzne czynniki wpływające na realizację zadań. Wyniki analizy są następujące:

MOCNE STRONY	SZANSE
Duża i wzrastająca liczba wartościowych ofert programów rekomendowanych dla szkół.	Możliwości realizowania programów rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie
Obowiązek szkół w zakresie realizacji szkolnych rekomendowanych programów wychowawczo - profilaktycznych.	Udział w kampaniach ogólnopolskich dotyczących przeciwdziałania uzależnieniom.
Środki finansowe niezbędne do realizacji zadań.	Współpraca z organizacjami pozarządowymi, instytucjami i osobami fizycznymi działającymi na rzecz uzależnionych lub zagrożonych uzależnieniem.
Zaangażowanie specjalistów różnych dziedzin we wspólne działania na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy domowej	Współpraca z zespołem interdyscyplinarnym do spraw przeciwdziałania przemocy domowej.
Podnoszenie kwalifikacji przez przedstawicieli grup zawodowych realizujących zadania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy domowej.	Zmniejszające się społeczne przyzwolenie na stosowanie przemocy domowej.
Duża dostępność ofert szkoleń dla osób realizujących działania w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy domowej	Udział w kampaniach ogólnopolskich dotyczących przeciwdziałania uzależnieniom.
Wzmocnienie działań profilaktycznych prowadzonych we współpracy ze stowarzyszeniami.	Wzrost świadomości społeczeństwa w zakresie problemów społecznych i zaangażowanie w ich rozwiązywanie.
Wspieranie rozwoju oraz działalności placówek służących reintegracji społecznej i zawodowej osób uzależnionych (centrum integracji społecznej)	System rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego w Polsce, dzięki któremu samorządy lokalne mają dostęp do bogatej oferty programów profilaktycznych o potwierdzonej skuteczności.
Działania komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.	Możliwość prowadzenia zdalnych szkoleń i terapii online, co zwiększa dostępność pomocy.
Działania OPS w zakresie pracy socjalnej i profilaktyki	Większy zasięg i skuteczność działań edukacyjnych dzięki multimedialnym narzędziom
SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
Niska świadomość społeczna w zakresie problematyki nadużywania alkoholu i szkód nim spowodowanych.	Narastająca agresja i przemoc rówieśnicza dzieci i młodzieży.
Społeczne przyzwolenie na spożywanie alkoholu i nadmierowe używanie urządzeń elektronicznych szczególnie przez dzieci i młodzież.	Kryzys autorytetów i osłabienie wpływu rodziców i nauczycieli na proces wychowania dzieci
Deficyty w zakresie wiedzy na temat FASD.	Zjawisko przemocy domowej.
Akceptacja sprzedaży alkoholu osobom nieletnim i nietrzeźwym.	Szkody społeczne spowodowane zjawiskiem uzależnień behawioralnych.
Duże zaangażowanie uczniów w nadmierowe korzystanie z urządzeń elektronicznych.	Duża dostępność napojów alkoholowych w handlu
Mało efektywna procedura zobowiązania do leczenia odwykowego.	Ryzykowne i szkodliwe picie alkoholu oraz zjawisko upijania się i stosowania innych środków psychoaktywnych

Niewystarczające warunki lokalowe potrzebne do realizacji zaplanowanych działań.	Niechęć do podejmowania leczenia przez uzależnionych oraz do współpracy tym zakresie osób współuzależnionych.
--	---

Wykaz jednostek i grup wsparcia dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz dotkniętych przemocą domową, funkcjonujących na terenie gminy w 2024 r.

Nazwa	Adres
Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	ul. Rzeczypospolitej 9, 64-130 Rydzyna
Punkt Konsultacyjny ds. Uzależnień	
Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	
Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy domowej	

5. HARMONOGRAM REALIZACJI ZADAŃ

Zadania realizowane w ramach ustawy o wychowaniu w trzeźwości przeciwdziałaniu uzależnieniom oraz przeciwdziałania narkomanii

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych.

LP.	ZADANIE	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ	REALIZATOR
1.	Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego <u>Adresaci zadania:</u> osoby uzależnione	Liczba osób uzależnionych	konsultant

2. Udzielenie rodzinom, w których występują problemy uzależnień pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Lp.	ZADANIE	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ	REALIZATOR
1.	Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego <u>Adresaci zadania:</u> osoby współuzależnione od alkoholu	Liczba osób współuzależnionych	konsultant
2.	Realizacja programów/warsztatów w zakresie problemów alkoholowych dla dorosłych i dzieci <u>Adresaci zadania:</u> dzieci i młodzież oraz osoby dorosłe współuzależnione	Liczba uczestników - dorosłych - dzieci	Osoby posiadające kwalifikacje, w tym konsultanci psycholog, terapeuta
3.	Działania służące podniesieniu kompetencji społecznych i umiejętności wychowawczych dla rodzin z problemem uzależnień oraz przemocy w rodzinie <u>Adresaci zadania:</u> osoby dorosłe oraz dzieci i młodzież	Liczba realizowanych działań Liczba uczestników - dorosłych - dzieci	osoby posiadające kwalifikacje, w tym pedagog psycholog psychoterapeuta, terapeuta

4.	Organizowanie i wspieranie rozwoju oraz działalności placówek wsparcia dziennego <u>Adresaci zadania:</u> dzieci i młodzież z grup ryzyka	Liczba placówek Liczba uczestników placówek wsparcia dziennego	socjoterapeuta , animator
5.	Prowadzenie działań edukacyjnych i poradnictwa indywidualnego, w tym psychologicznego dla osób i rodzin uwikłanych w przemoc domową i sytuacje kryzysowe <u>Adresaci zadania:</u> osoby dorosłe oraz dzieci i młodzież	Liczba realizowanych działań Liczba uczestników - dorosłych - dzieci Liczba udzielonych porad/konsultacji	osoby o potwierdzonych kwalifikacjach
6.	Organizowania lokalnych narad, seminariów i konferencji dotyczących rozwiązań oraz form pomocy dziecku i rodzinie, w szczególności z problemem alkoholowych oraz przemocy domowej <u>Adresaci zadania:</u> podmioty realizujące Program i osoby pracujące na rzecz pomocy dziecku i rodzinie	Liczba realizowanych działań Liczba odbiorców działań	osoby o potwierdzonych kwalifikacjach
7.	Organizowanie oraz kursów, szkoleń, warsztatów podnoszących kompetencje osób pracujących w obszarze profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy domowej <u>Adresaci zadania:</u> podmioty realizujące Program oraz osoby pracujące na rzecz pomocy dziecku i rodzinie	Liczba realizowanych działań Liczba odbiorców działań	osoby o potwierdzonych kwalifikacjach

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działania na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Lp.	ZADANIE	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ	REALIZATOR
1.	Realizacja programów rekomendowanych z zakresu profilaktyki uniwersalnej, w tym <u>Adresaci zadania:</u> uczniowie, rodzice, nauczyciele	Liczba realizowanych programów Liczba osób objętych działaniami profilaktycznymi, Liczba osób przeszkolonych do realizacji profilaktycznych programów	Instruktorzy programów rekomendowanych, przeszkoleni z zakresu realizacji programów rekomendowanych: nauczyciele i pedagodzy
2.	Organizowanie działań profilaktycznych służących minimalizowaniu wystąpienia ryzykownych zachowań wśród dzieci i młodzieży, wzmacnianiu czynników chroniących, zagospodarowaniu czasu wolnego oraz organizacji wypoczynku <u>Adresaci zadania:</u> dzieci, młodzież, osoby dorosłe	Liczba realizowanych działań liczba odbiorców działań	osoby o potwierdzonych kwalifikacjach

3	Realizacja innych programów niż rekomendowane z zakresu profilaktyki uniwersalnej o udowodnionej skuteczności <u>Adresaci zadania:</u> dzieci, młodzież,	Liczba realizowanych programów Liczba osób objętych programami i ich odbiorców	osoby o potwierdzonych kwalifikacjach
3.	Organizowanie szkoleń, kursów, warsztatów w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, w tym behawioralnych <u>Adresaci zadania:</u> członkowie GKRPA, sprzedawcy napojów alkoholowych oraz osoby realizujące gminny program	Liczba osób objętych działaniami profilaktycznym i edukacyjnymi	osoby o potwierdzonych kwalifikacjach
4.	Upowszechnianie wiedzy nt. spektrum płodowych zaburzeń alkoholowych (FASD) <u>Adresaci zadania:</u> mieszkańcy Gminy	Liczba szkoleń dla osób dorosłych Liczba młodzieży	osoby o potwierdzonych kwalifikacjach
5.	Udział w lokalnych i ogólnopolskich kampaniach w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom, w tym behawioralnych i przemocy domowej <u>Adresaci zadania:</u> mieszkańcy Gminy	Liczba kampanii Szacunkowa liczba odbiorców	KRPA, MGOPS
6.	Realizacja programów/zajęć w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym <u>Adresaci zadania:</u> dzieci i młodzież oraz osoby dorosłe	Liczba realizowanych działań liczba odbiorców działań	osoby o potwierdzonych kwalifikacjach
7.	Dystrybucja materiałów edukacyjnych dot. tematyki uzależnień i przemocy domowej <u>Adresaci zadania:</u> mieszkańcy Gminy	Szacunkowa liczba zakupionych materiałów informacyjnych	KRPA

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień

Lp.	ZADANIE	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ	REALIZATOR
1.	Realizacji przedsięwzięć w obszarze profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy domowej i promocji zdrowia oraz projektów i inicjatyw społecznych realizowanych w tych obszarach <u>Adresaci zadania:</u> podmioty realizujące Program, mieszkańcy Gminy	liczba zrealizowanych działań liczba uczestników działań	osoby o potwierdzonych kwalifikacjach
3.	Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie Centrum Integracji Społecznej <u>Adresaci programu:</u> Mieszkańcy Gminy	Liczba realizowanych działań Liczba odbiorców	osoby o potwierdzonych kwalifikacjach

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy (zakaz reklamy i sprzedaży alkoholu nieletnim) oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

Zadanie to oznacza, iż w przypadku złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych oraz zakazu sprzedaży alkoholu niepełnoletnim lub nietrzeźwym, sprzedaży pod zastaw i na kredyt, gmina może podejmować interwencje oraz występować przed sądem jako oskarżyciel publiczny, czyli występować bezpośrednio do sądu z aktem oskarżenia. Najpopularniejszą formą działań gmin w omawianym zakresie jest zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, o którym mowa w art. 43 lub art. 45 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.⁵⁾

Lp.	ZADANIE	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ	REALIZATOR
1.	Kontrole zasad i warunków wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych <u>Adresaci zadania:</u> przedsiębiorcy prowadzący sprzedaż napojów alkoholowych	Liczba zaplanowanych kontroli	KRPA
2	Organizowanie szkoleń dla właścicieli, sprzedawców napojów alkoholowych <u>Adresaci zadania:</u> przedsiębiorcy prowadzący sprzedaż napojów alkoholowych	Liczba uczestników	KRPA, osoby o potwierdzonych kwalifikacjach
3.	Podejmowanie interwencji spowodowanych zakłócaniem porządku publicznego przez osoby nietrzeźwe lub będące pod wpływem substancji psychoaktywnych, lub będących sprawcami przemocy <u>Adresaci zadania:</u> mieszkańcy Gminy	Liczba interwencji	Policja, KRPA

Zadania realizowane w ramach Narodowego Programu Zdrowia.

Konieczność realizacji zadań, które zapewnią skuteczne egzekwowanie przepisów w zakresie **zmniejszania dostępności fizycznej alkoholu** znalazły się również w NPZ. Zadania te umieszczone są w Wykazie zadań służących realizacji celu operacyjnego 2: Profilaktyka uzależnień – zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom, uzależnienie od alkoholu.

Badania ostatnich dziesięcioleci przyniosły wiele informacji dokumentujących silną zależność między poziomem konsumpcji alkoholu, a wieloma problemami zdrowia i porządku publicznego. Wzrost liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych, przedłużenie godzin ich otwarcia, samoobsługa prowadzą do wzrostu konsumpcji, natomiast ograniczenie dostępności – do jej spadku.

LP	Sugerowane działania w zakresie ograniczenia dostępności alkoholu w Gminie Rydzyna
----	---

⁵⁾ Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2024 roku, KCPU Warszawa 2024,

1.	Obniżenie liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych pozostających poza obiegiem prawnym (niewykorzystanych).
2.	Ograniczenie godzin nocnej sprzedaży napojów alkoholowych w placówkach detalicznych (sklepy, w tym na stacjach paliw).
<u>Uzasadnienie konieczności ograniczania dostępności alkoholu:</u> 1. Wzrastająca kwota z tytułu sprzedaży alkoholu. W 2024 roku wyniosła 9.657.744 zł, jest to o 1.105.218 zł więcej niż w 2022 roku. 2. Mała liczba osób przypadających na 1 punkt sprzedaży napojów alkoholowych, im mniejsza liczba, tym większa dostępność i większe szkody. 3. Bardzo duża liczba zezwoleń pozostających poza obiegiem prawnym „niewykorzystanych”.	

6. KOORDYNOWANIE PROGRAMU:

Koordynatorem i realizatorem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomani na terenie Gminy Rydzyna w okresie od 2026-2029 roku jest Pełnomocnik ds. rozwiązywania problemów alkoholowych. Współrealizatorami Programu będą m. in: Urząd Miasta i Gminy Rydzyna, Rada Miejska Rydzyny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rydzynie, organizacje pozarządowe działające na terenie Gminy Rydzyna, Komenda Miejska Policji w Lesznie Zespół Dzielnicowych w Rydzynie, placówki oświatowe z terenu Gminy, parafie z terenu Gminy Rydzyna, inni.

7. FINANSOWANIE ZADAŃ PROGRAMU

Źródłem finansowania programu są środki finansowe wnoszone z tytułu rocznych opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

8. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW KOMISJI

Członkowi Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za uczestnictwo w posiedzeniach przysługuje wynagrodzenie w wysokości 7 % minimalnego wynagrodzenia w rozumieniu ustawy z dnia 10 października 2002r. o minimalnym wynagrodzeniu o pracę (Dz. U. z 2024, poz.1773).

9. MONITORING I EWALUACJA REALIZACJI ZADAŃ PROGRAMU

Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przygotowuje raport z wykonania w danym roku gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i efektów jego realizacji, który przedkłada radzie Gminy w terminie do 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy raport.

10. MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE

1. Sierostawski J. Używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną. Raport z ogólnopolskich badań ankietowych zrealizowanych w 2024 r. ESPAD 2024. Warszawa 2024.
2. J. Moskalewicz, J. Sierostawski, K. Dąbrowska, *Dostępność fizyczna alkoholu a szkody zdrowotne*, „Alkoholizm i narkomania”, tom 18, nr 4/2005.
3. Budowa gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych z wykorzystaniem metody drzewa problemów – drzewa celów. Katarzyna Łukowska, Katarzyna Okulicz-Kozaryn, Fundacja ETOH, Warszawa 2016.
4. Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2025 roku, KCPU Warszawa 2024,
5. Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2026 (Dz. U. z 2021 r. poz. 642 ze zm.).
- 6 Strategia rozwiązywania problemów społecznych dla Gminy Rydzyna na lata 2021-2028.